

2 167 personer gillar detta

Aktuell i vår. Antologin innehåller dock bara en av Elizabeth Georges egna noveller.

Deckarförfattarens dilemma

Vällust och girighet. Två dödssynder står i fokus för Elizabeth Georges nya kriminalantologi. Men är de fortfarande värda att döda för? Under påskhelgens deckarhögtid funderar vi över vad som händer med deckargenren när tiderna förändras och vår syn på "moraliska katastrofer" förskjuts?

Bli den första bland dina vänner att rekommendera detta.

I en klassisk deckare är den första frågan "vem gjorde det?" och den andra "varför?". Men redan i förordet till den amerikanska deckardrottningen Elizabeth Georges antologi "Av två onda ting" konstaterar hon att det inte längre är så lätt att hitta motiv som är trovärdiga i den moderne läsarens ögon.

– Moralförskjutningen har gjort det mycket svårare för oss deckarförfattare, säger Elizabeth George. Tänk på gamla Agatha Christie-historier där folk mördade för att de hade en hemlighet som inte fick avslöjas. I dag skulle de flesta av de hemligheterna inte ens vara hemliga.

Ett barn fött utom äktenskapet, ett drogmissbruk som måste döljas, en älskarinna som hotar att avslöja allt – är det skäl nog för ett mord?

Knappast, i en tid och ett samhälle som blivit alltmer sekulariserat och tolerant. Inte ens konservativa toppolitiker riskerar längre fullständig utplåning från den politiska kartan på grund av moraliska snedsteg.

– Den sortens motiv är inte längre tillgängliga för oss. Förr hade det lett till utpressning och så hade personen i fråga varit tvungen att mördra utpressaren. Nu är det snarare "all publicitet är bra publicitet" och så skriver politikern i sig på behandlingsshem och ger sedan ut en bok om alltihop, säger Elizabeth George.

Hon befinner sig i Sverige för att lansera kriminalantologin "Av två onda ting", som hon varit redaktör för. Den innehåller 23 noveller skrivna av kända och okända kvinnliga författare, alla med vällust och girighet som tema. Det är försyndelser som fortfarande håller som utgångspunkt för en modern kriminalberättelse, menar George.

– I ett tv-program jag var med i här i Sverige sade jag att en del av dödssynderna nog inte längre var användbara, men jag är faktiskt inte säker på att det var sant. Man kan vrida och vända på alla de sju dödssynderna och ge dem en ny twist.

Jan Arnald, som i decksammanhang är känd under pseudonymen Arne Dahl, är glad över fokusförskjutningen, från Agatha Christies och Maria Langs moralistiska "whodunnit"-historier till berättelser om det han uppfattar som de verkliga moraliska katastroferna.

– För min del är det klockrent. Det gör att man kan fokusera på de verkliga brotten, de stora, organiserade – de som har en direkt och tydlig relation till samhällsutvecklingen i stort. För min del känns det skönt att inte längre ägna mig lika mycket åt brott som har med stigmatisering att göra, säger han.

Dödssynderna kommer vi inte ifrån, menar han, men brott som verkligen berör människor handlar i dag om pengar och makt. Högmod, frosseri, lättja och de andra bibliska synderna får numera stå tillbaka för girigheten. Av en händelse har hans nya serie om den hemliga polisgruppen Opcop inom Europol på tyska fått titlar efter just dödssynderna. "Viskleken" fick då heta "Gier" (girighet).

– I bästa fall har vi kommit till ett tillstånd när relativt ovidkommande frågor som "offentlig skam" inte längre utgör mordmotiv. I värsta fall har vi nått ett tillstånd när moral helt enkelt är något som kan köpas. Det är den moralfråga som för tillfället intresserar mig mest, säger Arnald.

Där Arne Dahl fokuserar på internationell storskalig brottslighet skriver Johan Theorin

mordgåtor med utgångspunkt från "den lilla världen" på Öland. Han tycker inte att grundmotiven till brottslighet har förändrats särskilt mycket genom historien.

Människorna är fortfarande ungefär desamma, även om vapnen är farligare i dag.

– Men kriminallitteraturen utvecklas ganska smidigt och följsamt ihop med rådande uppfattningar om gott och ont. På så sätt blir kriminalromaner ett slags moraliska tidsdokument, en mätare av de allmänna värderingar som rådde när de skrevs, säger han. Sara Ullberg/TT Spektra

"Whodunnit?". Den klassiska frågan i en kriminalroman. Men frågan "varför" har med åren blivit alltmer komplicerad att svara på, menar den amerikanska deckarförfattaren Elizabeth George. Gamla motiv är inte längre användbara i deckarvärlden.

Sara Ullberg/TT Spektra

Kommentera

Herrey - nu är han deckarförfattare

Källa: Nyhetsbolaget
2013-09-25

Elmore Leonard är död

Källa: Nyhetsbolaget
2013-08-20

Polisen förtegen om gripandet

Källa: Nyhetsbolaget
2013-09-30

Andra har också läst

- Ingen saknade 5-åringarna (Gd.se)
- Skallekardad man dunnad vid akuten (Gd.se)
- Sandvik hade kvinnor klädda i kroppsstrumpa (Arbetsbladet.se)
- "Ilthildar folk i att dö" (Arbetsbladet.se)
- Russchaufför fick sparken – slår skänder chefens kontor (Arbetsbladet.se)
- Bomb exploderade vid Grand Hotel (Arbetsbladet.se)

Annons ▾

EMP Est. 1986

 Kai Coat 799 kr Köp ▶	 Outlaw Gentlemen 499 kr Köp ▶	 The fiddler 99 kr Köp ▶
--	--	--

Kommentarer

Var den första att kommentera

Leif GW Persson till Vi Läser

Litteratur "Folk tror att jag är någon sorts stöddig riksbuffel, men faktum är att jag är ett darrande asplöv."

Rockfotografens våta dröm

Litteratur Fotografen Peder Andersson i Gävle fick sin dröm uppfylld. Alla hans rockbilder genom åren har samlats i en bok. Vi har bläddrat och hittat både Uggle och Bowie.

En kåranda som förfärr

"Vita rockar bruna skjortor. Nazimedicin och läkare på flykt" av Ulf Högberg (Universus förlag) skildrar ett beklämmande decennium i vårt lands historia, tiden 1935–1945.